

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

6ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνεδρίασε της στις 10.01.2025 με την εξής σύνθεση: Ελένη Σβολοπούλου, Πρόεδρος, Βασιλική Παναγιωτίδου Μέλος και Εισηγήτρια και Σωτηρία Σταματοπούλου, Μέλος.

Για να εξετάσει την προδικαστική προσφυγή με ημερομηνία 02.12.2024 και με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. 1771/03.12.2024 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...», (στο εξής ο «προσφεύγων»), που εδρεύει στον ... νόμιμα εκπροσωπούμενου.

Κατά του ... (...) (στο εξής η «αναθέτουσα αρχή»), που εδρεύει ... αριθμός ... νόμιμα εκπροσωπούμενου.

Και την Παρέμβαση με ημερομηνία 10.12.2024 της «...» (στο εξής «η παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στη ... νόμιμα εκπροσωπούμενης.

Με την προδικαστική προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά να ακυρωθεί η με αριθμό ... απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, κατά το μέρος που με την απόφαση αυτή έγινε δεκτή η προσφορά της παρεμβαίνουσας και αναδείχθηκε αυτή οριστική ανάδοχος του ...(...) της υπό ανάθεση σύμβασης.

Υπέρ του κύρους και της διατήρησης της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης άσκησε παρέμβαση η άνω παρεμβαίνουσα με αίτημα την απόρριψη της προσφυγής κατά το μέρος που στρέφεται εναντίον της.

Η συζήτηση άρχισε, αφού το Κλιμάκιο άκουσε την Εισηγήτρια.

**Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα
Σκέφτηκε κατά τον Νόμο**

1. Για την άσκηση της προσφυγής έχει καταβληθεί παράβολο ποσού 15.000,00 Ευρώ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 το οποίο, ωστόσο, υπερβαίνει το νόμιμο ποσό παραβόλου κατά 751,69 Ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ...). Τούτο διότι ο προσφεύγων υπολόγισε το απαιτούμενο παράβολο επί του ποσού της αξίας της υπό ανάθεση σύμβασης συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης, ενώ δεν όφειλε να συμπεριλάβει την αξία του εν λόγω δικαιώματος (βλ. και ΣτΕ 1646/2022). Συνεπώς με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης του υπό κρίση διαγωνισμού χωρίς το ... προαίρεσης, δηλαδή, 2.849.662,83 Ευρώ χωρίς Φ.Π.Α., το οφειλόμενο παράβολο ανέρχεται σε 14.248,31 Ευρώ και επομένως πρέπει να επιστραφεί κατά τα ανωτέρω στον προσφεύγοντα ως αχρεωστήτως καταβληθέν το ποσό των 751,69 Ευρώ ανεξάρτητα από την έκβαση της υπόθεσης.

2. Με την με αριθμό ... διακήρυξη της αναθέτουσας αρχής προκηρύχθηκε ανοικτός ηλεκτρονικός διαγωνισμός με αντικείμενο την ανάδειξη αναδόχου για την «...(...)...» Η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης ανέρχεται στο ποσό των 2.849.662,83 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.. μη συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης (4.274.494,25 € συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος προαίρεσης χωρίς Φ.Π.Α. 13%). Ως κριτήριο ανάθεσης, ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά μόνο βάσει τιμής (χαμηλότερη τιμή). Η διάρκεια της σύμβασης ορίζεται διετής, προσδιοριζόμενη σε χρονικό διάστημα έως εκατόν πενήντα οκτώ (158) ... ημέρες κατά τη ... και έως εκατόν πενήντα οκτώ (158) ... ημέρες κατά τη ... για χρονικό διάστημα έως εκατόν πενήντα οκτώ (158)... ημέρες κατά τη ... Η σύμβαση δεν υποδιαιρείται σε ... Συνολικά, ο ανώτατος αριθμός των ανέρχεται σε τρεις χιλιάδες διακόσιες τριάντα πέντε (3.235) ... Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της παρούσας Διακήρυξης. Η προκήρυξη της παρούσας σύμβασης απεστάλη με ηλεκτρονικά μέσα για δημοσίευση στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 26/9/2024. Το πλήρες κείμενο της Διακήρυξης αναρτήθηκε στις 27-9-2024 στο

Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ) με ΑΔΑΜ: ... και δημοσιεύτηκε στις στη διαδικτυακή πύλη του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. με α/α ΕΣΗΔΗΣ ...

3. Στον διαγωνισμό που διεξήχθη ηλεκτρονικά, συμμετείχαν, υποβάλλοντας προσφορά, οι οικονομικοί φορείς(α) ο προσφεύγων, (β) η παρεμβαίνουσα, (γ) η ... και (δ) η ... Με το με αριθμό πρωτ ... Πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών συμμετοχής και τεχνικών προσφορών η Επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε την αποδοχή όλων των προσφορών των διαγωνιζομένων οικονομικών φορέων και με το με αριθμό.πρωτ. ... Πρακτικό, την ανάδειξη της παρεμβαίνουσας ως προσωρινής αναδόχου, καθώς προσέφερε τη χαμηλότερη τιμή σύμφωνα με το κριτήριο ανάθεσης, η δε προσφεύγουσα κατατάχθηκε δεύτερη σε σειρά μειοδοσίας. Τα ανωτέρω Πρακτικά επικυρώθηκαν με την ... απόφαση του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής. Στη συνέχεια, με την απόφαση ... του Δ. Σ. της αναθέτουσας αρχής εγκρίθηκε το με αριθμό πρωτ. ... Πρακτικό αξιολόγησης των δικαιολογητικών κατακύρωσης και αναδείχθηκε η παρεμβαίνουσα οριστική ανάδοχος για την ... της σύμβασης. Κατά της τελευταίας αυτής απόφασης οριστικής κατακύρωσης, στην οποία ενσωματώθηκε κατ' άρθρο 100 του ν. 4412/2016 και 3.3.1 της Διακήρυξης η προηγηθείσα απόφαση ανάδειξης προσωρινού αναδόχου, στρέφεται ο προσφεύγων και ζητά την ακύρωσή της για τους λόγους και τις αιτίες που αναπτύσσονται στην προσφυγή του.

4. Ο διαγωνισμός, ενόψει του αντικειμένου του (...), της συνολικής εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης χωρίς Φ.Π.Α., της νομικής φύσης της δραστηριότητας που ο ... ασκεί ως αναθέτουσα αρχή και του χρόνου εκκίνησης της διαγωνιστικής διαδικασίας, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, υπάγεται στις διατάξεις του Βιβλίου IV του ν. 4412/2016 σύμφωνα με το άρθρο 345 του ν. 4412/2016, η δε Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ, ενώπιον της οποίας ασκείται η προσφυγή, είναι αρμόδια για την εξέτασή της.

5. Η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα, αφού η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε στους συμμετέχοντες μέσω της λειτουργικότητας «επικοινωνία» του ΕΣΗΔΗΣ στις 22.11.2024 και η προσφυγή

κατατέθηκε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού στις 02.12.2024, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης δεκαήμερης προθεσμίας από την άνω κοινοποίηση, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος Ι του π.δ. 39/2017 και είναι ψηφιακά υπογεγραμμένη και γ) κοινοποιήθηκε στην ΕΑΔΗΣΥ από τον προσφεύγοντα αυθημερόν με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Επιπλέον, ο προσφεύγων, ο οποίος συμμετείχε στον διαγωνισμό, πλην όμως η προσφορά του κατατάχθηκε δεύτερη στη σειρά μειοδοσίας, ασκεί την προσφυγή με πρόδηλο έννομο συμφέρον, επιδιώκοντας την απόρριψη της προσφοράς της παρεμβαίνουσας και εν συνεχεία την ανάληψη του επίδικου συμβατικού αντικειμένου.

6. Η αναθέτουσα αρχή προέβη στις 04.12.2024 στην κοινοποίηση της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής σε όλους τους συμμετέχοντες, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ.1σημ.α του ν.4412/2016 και το άρθρο 9,παρ.1,σημ.α του π.δ.39/2017, προκειμένου να ασκήσουν ενδεχομένως το προβλεπόμενο ... παρέμβασής τους.

7. Η παρεμβαίνουσα κατέθεσε στις 10.12.2024 εμπρόθεσμα, εντός δέκα ημερών από την άνω κοινοποίηση, την παρέμβασή της προς αντίκρουση των ισχυρισμών του προσφεύγοντος, ζητώντας τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης.

8. Με την με αριθμό 2144/2024 Πράξη της Προέδρου του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ ορίσθηκε Εισηγήτρια και ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της προσφυγής.

9. Η αναθέτουσα αρχή διαβίβασε, μέσω του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού εμπρόθεσμα στις 06.12.2024 τις με αρ. πρωτ. ... απόψεις της, δηλαδή εντός της προβλεπόμενης στο άρθρο 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016 αποκλειστικής δεκαπενθήμερης προθεσμίας από την κατάθεση της προσφυγής, (02.12.2024).

10. Σε συνέχεια των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 6ου Κλιμακίου της ΕΑΔΗΣΥ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016, όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν, και του άρθρου 3 του π.δ. 39/2017, είναι τύποις παραδεκτή και πρέπει να εξεταστεί στην ουσία της.

11. Η Διακήρυξη, η οποία συνιστά το κανονιστικό πλαίσιο του ένδικου διαγωνισμού (ΣΤΕ 3629/2020, 1490/2019 7μ., 1217/2018, 5022/2012, ΣΤΕ Επ. Αν. 253/2020, 352/2016) και δεσμεύει με τους όρους της τόσο τους διαγωνιζόμενους όσο και την αναθέτουσα αρχή, οι οποίοι (όροι) κατισχύουν, ως ειδικότεροι, κάθε άλλης διάταξης (ΣΤΕ Ολομ. 95/2017, ΣΤΕ 1620/2015, 1086/2015 κ.ά.), ορίζει στις κρίσιμες για την επίλυση του υπό κρίση ζητήματος διατάξεις τα εξής: **«1.3. Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης. [...].... [...] Η προϋπολογισθείσα δαπάνη ανά ...** *ανέρχεται στο ποσό των τριών ευρώ και δεκαπέντε λεπτών (3,15 €), συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ 13% και δύο ευρώ και εβδομήντα οκτώ λεπτά και 0,76106195 του λεπτού Ευρώ (2,7876106195 €) χωρίς ΦΠΑ. [...] Αναλυτική περιγραφή του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης δίδεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της παρούσας Διακήρυξης.....»* **«2.2.6 Τεχνική και επαγγελματική ικανότητα.** Όσον αφορά στην τεχνική και επαγγελματική ικανότητα για την παρούσα διαδικασία σύναψης Σύμβασης, οι οικονομικοί φορείς απαιτείται: **α)** να διαθέτουν εμπειρία επιτυχούς εκτέλεσης συμβάσεων ... (...) δύο (2) οποιωνδήποτε ετών, κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών (2021-2022-2023), ύψους κατά μέσο όρο των δύο επικαλούμενων ετών ίσο τουλάχιστον με το 90% της προϋπολογισθείσας ετήσιας αξίας της Σύμβασης, χωρίς ΦΠΑ. **β)** κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων ετών (2021-2022-2023), να διαθέτουν μία (1) σύμβαση ... στην οποία έχει γίνει χρήση της ... αξίας ίσης τουλάχιστον με το 75% της προϋπολογισθείσας αξίας της Σύμβασης συμπεριλαμβανομένης της προαίρεσης, χωρίς ΦΠΑ. **γ)** [...]» **«2.2.9.2. Αποδεικτικά μέσα. Α.** Για την απόδειξη της μη συνδρομής λόγων αποκλεισμού κατ' άρθρο 2.2.3 και της πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά τις παραγράφους 2.2.4, 2.2.5, 2.2.6 και 2.2.7, οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν τα δικαιολογητικά του παρόντος. Η προσκόμιση των εν λόγω δικαιολογητικών γίνεται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 3.2 από τον προσωρινό ανάδοχο. Η

αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από προσφέροντες, σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας, να υποβάλουν όλα ή ορισμένα δικαιολογητικά, όταν αυτό απαιτείται για την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας. [...]

B.4. Για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6 οι οικονομικοί φορείς προσκομίζουν με την Τεχνική τους Προσφορά: α) για την απαίτηση της περ. α, αναλυτικό κατάλογο συμβάσεων, σύμφωνα με το παρακάτω υπόδειγμα στον οποίο να αναφέρονται οι ... σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2.2.6 της παρούσας. Παρεχόμενες ..., διάφορες από αυτές που αφορά η παρούσα Διακήρυξη, δεν θα ληφθούν υπόψη για την πλήρωση της συγκεκριμένης απαίτησης. Στον ανωτέρω κατάλογο, πρέπει να δηλώνονται, κατ' ελάχιστον, τα παρακάτω:[...] το εκάστοτε συμβατικό ποσό (αξία σύμβασης), τα ακριβή σημεία [βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης, σύμβαση (συγκεκριμένοι όροι και σελίδες)], από τα οποία αποδεικνύεται η ...ς ... και το συμβατικό ποσό.[...] Προκειμένου να διαπιστωθεί από την αναθέτουσα αρχή η καλή εκτέλεση των συμβάσεων του ως άνω αναλυτικού καταλόγου, ο προσφέρων υποβάλλει μαζί με τον κατάλογο, βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης, που έχουν εκδοθεί ή θεωρηθεί από την αρμόδια Αρχή, σε περίπτωση δημόσιας Αναθέτουσας Αρχής, ή βεβαίωση-δήλωση του αποδέκτη, σε περίπτωση ιδιωτικού φορέα για τις συμβάσεις αυτές, όσο και αντίγραφα των συμβάσεων από τις οποίες θα προκύπτει η ... Εάν από τη χορηγηθείσα βεβαίωση καλής εκτέλεσης δεν προκύπτει η ..., ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να εκθέτει αιτιολογημένα μαζί με τα ακριβή σημεία της σύμβασης (συγκεκριμένοι όροι και σελίδες) πώς αποδεικνύεται η ...ς ... και το συμβατικό ποσό. [...].

Υπόδειγμα Αναλυτικού Καταλόγου: [...]» «2.2.9.1. Προκαταρκτική απόδειξη κατά την υποβολή προσφορών. ...• Οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς προσκομίζουν επίσης κατά την υποβολή της προσφοράς τους, ως δικαιολογητικό συμμετοχής, τα δικαιολογητικά των περ. B4 & B5 της παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας.» « 2.4.3.1 Δικαιολογητικά Συμμετοχής. Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για την συμμετοχή των προσφερόντων στη διαγωνιστική διαδικασία περιλαμβάνουν: α) τα αποδεικτικά μέσα των εδαφίων B4 και B5 της Παραγράφου 2.2.9.2 της παρούσας.[...]» «2.4.4. Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών. Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα κριτήριο ανάθεσης (τιμή), όπως ορίζεται κατωτέρω: Η τιμή της

παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σύμφωνα με το άρθρο 95, ν.4412/2016 **σε ευρώ ανά μονάδα,** [...] Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες:

α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ ή που καθορίζεται σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, με την επιφύλαξη της παρ. 3.1.1 της παρούσας και γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της Σύμβασης που καθορίζεται από την Αναθέτουσα Αρχή στο Παράτημα Ι της παρούσας Διακήρυξης.» **«2.4.6. Λόγοι απόρριψης προσφορών.** Ο ... με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) η οποία, με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν.4412/2016 περί συμπλήρωσης αποκλίνει από τους απαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής προσφοράς ή δεν υποβάλλεται εμπρόθεσμα, με τον τρόπο και με το περιεχόμενο που ορίζεται πιο πάνω και συγκεκριμένα στις παραγράφους, 2.4.3. (Περιεχόμενο φακέλων δικαιολογητικών συμμετοχής, τεχνικής προσφοράς), 2.4.4. (Περιεχόμενο φακέλου οικονομικής προσφοράς, τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών) , ... και παρακάτω στις παραγράφους 3.1. (Αποσφράγιση και αξιολόγηση προσφορών) και 3.2 (Πρόσκληση υποβολής δικαιολογητικών κατακύρωσης) της παρούσας, β) η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που περιέχονται στο ΕΕΕΣ, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και την συμπλήρωσή της σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1 της παρούσας Διακήρυξης και το άρθρο 102 του Ν.4412/2016, γ) για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας ή η εξήγηση δεν είναι αποδεκτή από τον ... σύμφωνα με την παράγραφο 3.1.1 της παρούσας και των άρθρων 102 και 103 του Ν.4412/2016 , δ) ..., ε) ... ι) εάν από τα δικαιολογητικά του άρθρου 103 του ν. 4412/2016, που προσκομίζονται από τον προσωρινό ανάδοχο, δεν αποδεικνύεται η μη συνδρομή των λόγων αποκλεισμού της παραγράφου 2.2.3 της παρούσας ή η πλήρωση μιας ή περισσότερων από τις απαιτήσεις των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, σύμφωνα με τις παραγράφους 2.2.4. επ., περί κριτηρίων επιλογής,». **«3.5.** Η αναθέτουσα αρχή ματαιώνει ή δύναται να ματαιώσει εν όλω ή εν μέρει, αιτιολογημένα, τη διαδικασία ανάθεσης, για τους λόγους και υπό τους όρους του άρθρου 106 του ν. 4412/2016, μετά από γνώμη

της αρμόδιας Επιτροπής του Διαγωνισμού. Επίσης, αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί, μετά από γνώμη της ως άνω Επιτροπής, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή **να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της** ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφιλοχώρησε το σφάλμα ή η παράλειψη. [...]Επίσης μπορεί να ματαιώσει τη διαδικασία: α) λόγω παράτυπης διεξαγωγής της διαδικασίας ανάθεσης, εκτός εάν μπορεί να θεραπεύσει το σφάλμα ή την παράλειψη σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 106, [...]»

12. Με τον **πρώτο** λόγο της προσφυγής, ο προσφεύγων προβάλλει ότι μη νομίμως έγινε δεκτή η τεχνική προσφορά της παρεμβαίνουσας και τούτο, διότι αυτή δεν απέδειξε την πλήρωση του κριτηρίου 2.2.6. α της διακήρυξης λόγω μη παραπομπής στα σημεία εκείνα των βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης και των συναφθεισών συμβάσεων προηγούμενων ετών, από τα οποία να αποδεικνύεται το συμβατικό ποσό και η ...ς ... κατά παράβαση του όρου Β.4 του άρθρου 2.2.9.2. της διακήρυξης.

13. Επί του ανωτέρω λόγου της προσφυγής, **η αναθέτουσα αρχή** αντιτάσσει ότι η παρεμβαίνουσα προσκόμισε βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης από τις οποίες αποδεικνύεται η ... Με τον τρόπο αυτόν, καλύπτονται οι απαιτήσεις της διακήρυξης, σύμφωνα με την οποία οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να αποδείξουν τη ... και το συμβατικό ποσό, παραθέτοντας τα ακριβή σημεία της σύμβασης από όπου προκύπτουν τα ανωτέρω στοιχεία, μόνο στην περίπτωση που δεν προσκομίζεται βεβαίωση καλής εκτέλεσης που αποδεικνύει την ...

14. Η **παρεμβαίνουσα** προβάλλει ότι σύμφωνα με τη γραμματική διατύπωση της διακήρυξης, προς απόδειξη της τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να δηλώσουν τα ακριβή σημεία στα έγγραφα της προσφοράς, εκ των οποίων προκύπτει η ... Στη δε διακήρυξη ορίζονται ως τέτοια έγγραφα οι συναφθείσες από τους διαγωνιζομένους συμβάσεις των 3 τελευταίων ετών. Συνεπώς, η υποχρέωση παραπομπής στις σελίδες, όπου περιέχονται οι σχετικοί με το ... όροι, αφορά τα έγγραφα των συμβάσεων που συνήφθησαν στο πρόσφατο παρελθόν και όχι τα έγγραφα των βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης. Εξάλλου, το περιεχόμενο των βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης

είναι σύντομο και λιτό χωρίς καμία αναφορά σε όρους και άρθρα. Επίσης, προβάλλει ότι σε πλήρη συμφωνία με τα ανωτέρω, υπέβαλε τον σχετικό κατάλογο στον οποίο περιλαμβάνεται ειδική στήλη υπό τον τίτλο «...» η οποία υποδιαιρείται σε δύο επιμέρους στήλες στις οποίες αναφέρονται ξεχωριστά αφενός οι βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης και αφετέρου οι συμβάσεις που είχε συνάψει στο παρελθόν. Στην στήλη που καταχωρίζονται οι συμβάσεις γίνεται εξαντλητική αναφορά όχι μόνο στα προσδιοριστικά τους στοιχεία, π.χ. αριθμός σύμβασης, ΑΔΑΜ κ.α., αλλά και στα επιμέρους κρίσιμα άρθρα και, κατά περίπτωση, στις επιμέρους κρίσιμες παραγράφους των άρθρων αυτών. Συνεπώς, οι ισχυρισμοί του προκείμενου λόγου της προσφυγής είναι, στο σύνολό τους, απορριπτέοι ως αβάσιμοι.

15. Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις της διακήρυξης, συνδυαστικά ερμηνευόμενες συνάγεται ότι οι διαγωνιζόμενοι, προς απόδειξη της επαγγελματικής ικανότητας τους, όφειλαν να διαθέτουν εμπειρία συναφή με το συμβατικό αντικείμενο, αποδεικνυόμενη βάσει των αντίστοιχων συμβάσεων που είχαν συνάψει κατά την τελευταία τριετία. Επιπλέον, προς απόδειξη των ανωτέρω, όφειλαν να προσκομίσουν κατάλογο συμβάσεων μετά των βεβαιώσεων καλής εκτέλεσης αυτών. Σύμφωνα με τη διακήρυξη, εκτός των άλλων στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνονται στον ανωτέρω κατάλογο (π.χ...), είναι αναγκαία η παραπομπή στα άρθρα και τις σελίδες των συμβάσεων στα οποία γίνεται αναφορά του συμβατικού ποσού και της ..., ώστε από τα συγκεκριμένα σημεία να αποδεικνύεται η προηγούμενη συναφής εμπειρία του οικονομικού φορέα κατά τον τρόπο που απαιτείται στο άρθρο 2.2.6 α της διακήρυξης. Ο, κατά τα ανωτέρω, κατάλογος των συναφθεισών συμβάσεων πρέπει να υποβάλλεται με την προσφορά των διαγωνιζομένων και αποτελεί στοιχείο του φακέλου των δικαιολογητικών συμμετοχής. Εξάλλου, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6 (Λόγοι απόρριψης προσφορών), προσφορά η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, ασαφείς ή λανθασμένες πληροφορίες ή τεκμηρίωση με την επιφύλαξη του άρθρου 102 του ν.4412/2016 περί συμπλήρωσης ή διόρθωσης, απορρίπτεται.

16. Στην προκειμένη περίπτωση, η παρεμβαίνουσα υπέβαλε κατάλογο (αρχείο: «...pdf») στον οποίο περιλαμβάνεται ειδική στήλη υπό τον τίτλο «ΣΗΜΕΙΑ-

(ΟΡΟΙ, ΣΕΛΙΔΕΣ ΚΛΠ) ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ, που αποδεικνύουν τη ...» η οποία υποδιαιρείται σε δύο επιμέρους στήλες στις οποίες αναφέρονται ξεχωριστά αφενός οι βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης και αφετέρου οι συμβάσεις που είχε συνάψει η παρεμβαίνουσα στο παρελθόν. Στην στήλη που καταχωρίζονται οι συμβάσεις, διαπιστώνεται ότι γίνεται παραπομπή σε συγκεκριμένα άρθρα και παραγράφους των συμβάσεων με πλήρη αναφορά στα προσδιοριστικά τους στοιχεία (π.χ. αριθμός, ΑΔΑΜ). Έτσι για παράδειγμα γίνεται παραπομπή: (α) στο άρθρο 5 της Σύμβασης ... (...), (β) στα άρθρα 1 και 2 των Συμβάσεων..., (γ) στα άρθρα 1,2 της σύμβασης ...(...), (δ) στα άρθρα 4 παρ.1, παρ.12, άρθρο 5 (Σύμβαση Νο...) και Άρθρο 4 παρ.4.2.2 και παρ.4.2.13.(Σύμβαση Νο...) κ.λπ.. Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι η παρεμβαίνουσα, σε πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της διακήρυξης, τεκμηρίωσε με τις προβλεπόμενες στη διακήρυξη παραπομπές την ύπαρξη της απαιτούμενης προηγούμενης εμπειρίας της σε αντικείμενα συναφή με το επίμαχο και, ως εκ τούτου, δεν συντρέχει λόγος απόρριψης της προσφοράς της, απορριπτομένων των ισχυρισμών του προσφεύγοντος ως αβάσιμων.

17. Με τον **δεύτερο** λόγο της προσφυγής προβάλλεται ότι η προσφορά της παρεμβαίνουσας είναι απορριπτέα για τον λόγο ότι η οικονομική προσφορά που υπέβαλε, υπολογίστηκε εσφαλμένα για μικρότερο αριθμό ..., δηλαδή για 3.215 ..., έναντι 3.235 ... σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 1.3 της διακήρυξης. Κατά συνέπεια, το ύψος της οικονομικής προσφοράς της υπολογίστηκε εσφαλμένα στο μικρότερο ποσό των 2.133.474,00 €, αντί του ποσού των 2.146.746 €, όπως θα προέκυπτε κατόπιν ορθού υπολογισμού, λαμβάνοντας υπόψη τον σωστό αριθμό ... Επίσης, προβάλλεται ότι η αναθέτουσα αρχή με το από 30.10.2024 έγγραφό της ζήτησε παρανόμως τη διόρθωση της οικονομικής προσφοράς της παρεμβαίνουσας και των λοιπών συνυποψηφίων και τούτο, διότι η συγκεκριμένη πλημμέλεια της προσφοράς δεν δύναται να θεραπευθεί με την προσκόμιση νέας διαφορετικής οικονομικής προσφοράς την οποία παράνομα έκανε δεκτή η αναθέτουσα αρχή. Το γεγονός αυτό κατά τους ισχυρισμούς του προσφεύγοντος έλαβε χώρα κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των υποψηφίων και προς όφελος εν προκειμένω της παρεμβαίνουσας. Άλλωστε, η δυνατότητα χορήγησης διευκρινίσεων επί της προσφοράς ενός διαγωνιζομένου δεν μπορεί να έχει ως

αποτέλεσμα την υποβολή στην πραγματικότητα νέας προσφοράς από τον συγκεκριμένο υποψήφιο, ούτε να θεραπεύεται με τον τρόπο αυτό η παράλειψη προσκόμισης εγγράφων ή ... πληροφοριών, των οποίων η υποβολή επιβάλλεται από τη διακήρυξη, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρεί αυστηρά τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (ΣΤΕ 2647/2022, 2644/2022, 725/2022, 2657/2022).

18. Επί του ανωτέρω λόγου της προσφυγής, **η αναθέτουσα αρχή** με τις απόψεις της προβάλλει ότι η Επιτροπή του διαγωνισμού απηύθυνε στους οικονομικούς φορείς το με ημερομηνία 30.10.2024 έγγραφο, στο οποίο αναφέρονται τα εξής: *«Η Επιτροπή Διενέργειας Διαγωνισμού & Αξιολόγησης των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων ... κατά τη συνεδρίασή της στις 29-10-2024 και ειδικότερα κατά τον έλεγχο και αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών που υποβλήθηκαν από τους οικονομικούς φορείς στο πλαίσιο της αριθμ. ... Διακήρυξης, διαπίστωσε την ανάγκη συμπλήρωσης αυτών, για τους παρακάτω σοβαρούς λόγους: Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει ασυμφωνία στον ανώτατο αριθμό των ... μεταξύ της παρ. 1.3 «Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης» της αριθμ. ... Διακήρυξης όπου ο σχετικός αριθμός αναγράφεται αριθμητικώς και ολογράφως και ανέρχεται σε 3.235 ..., ο οποίος είναι και ο σωστός αριθμός ... [βλ. αρχική Διακήρυξη αριθμ. ... στο πλαίσιο της οποίας το υπό επαναπροκήρυξη ... (...) ανακηρύχθηκε άγονο και ματαιώθηκε η διαγωνιστική διαδικασία για το ... αυτό] και του Παραρτήματος Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης», στο οποίο ο σχετικός αριθμός αναγράφεται μόνο αριθμητικώς και ανέρχεται εκ παραδρομής σε 3.215 ... Το δε λάθος του εν λόγω δεύτερου αριθμού ... εντός του σχετικού Πίνακα του Παραρτήματος Ι είναι αυταπόδεικτο, καθώς στον ίδιο Πίνακα η προϋπολογισμένη δαπάνη της σύμβασης αναγράφεται ορθά, καθώς για τον υπολογισμό της έχει ληφθεί υπόψη ο σωστός ανώτατος αριθμός ..., ήτοι ο αριθμός 3.235. Επειδή, η αντίφαση αυτή δεν έγινε αντιληπτή από του συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, προκειμένου να διατυπωθεί εκ μέρους τους διευκρινιστικό ερώτημα, αλλά ούτε και από την Αναθέτουσα Αρχή για να διορθώσει εγκαίρως και σε κάθε περίπτωση πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των Προσφορών το λάθος της, το αποτέλεσμα ήταν να υποβληθούν Προσφορές για το λάθος αριθμό... 3.215 αντί*

του ορθού 3.235. Επειδή για την αμφισημία που δημιουργήθηκε εντός της αριθμ. ... Διακήρυξης που είχε ως αποτέλεσμα την ακούσια παραπλάνηση των οικονομικών φορέων, αποκλειστικά υπεύθυνη είναι η Αναθέτουσα Αρχή. Επειδή, κατά πάγια νομολογία των Δικαστηρίων έχει κριθεί ότι η αρχή της τυπικότητας, που διέπει τις διαγωνιστικές διαδικασίες για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων, δεν πρέπει να εφαρμόζεται κατά τρόπο άκαμπτο και φορμαλιστικό τα δε λάθη και οι αμφισημίες εντός της Διακήρυξης δεν δύναται να αποβαίνουν εις βάρος των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων. Επειδή τέλος, η διαφορά των ... μεταξύ λάθους και ορθού αριθμού είναι ήσσονος σημασίας και δεν ικανή να επηρεάσει την ικανότητα ανταπόκρισης των οικονομικών φορέων βάσει της ... δυνατότητάς τους. Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή κρίνει ότι η Αναθέτουσα, τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας αλλά μην ερμηνεύοντας άκαμπτα την αρχή της τυπικότητας, είναι υποχρεωμένη **να αναμορφώσει το αποτέλεσμα της διαδικασίας κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην παρ. 3 του άρθρου 106 του Ν.4412/2016**, διατηρώντας ασφαλώς αναλλοίωτη την προσφερόμενη τιμή μονάδας αλλά αναμορφώνοντας τη συνολική προσφερόμενη δαπάνη, λαμβάνοντας υπόψη τον ορθό συνολικό αριθμό ..., αφού εξασφαλίσει τη συγκατάθεση και τη δέσμευση ότι αποδέχονται τη συμπλήρωση των οικονομικών προσφορών τους, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του ίδιου νόμου, από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς που παραπλανήθηκαν από το δικό της λάθος και τη δική της παράλειψη. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή παραγγέλλει στην Αναθέτουσα να απευθύνει στους οικονομικούς φορείς, που στο πλαίσιο της αριθμ. ... Διακήρυξης κατέθεσαν αποδεκτή προσφορά: α) ... β) ... και γ) ... αίτημα διευκρινήσεων, αναφορικά με τον συνολικό αριθμό ... και προβαίνοντας σε συμπλήρωση της οικονομικής προσφοράς τους, αναφέροντας τον επιπλέον αριθμό των είκοσι (20) ... με την ίδια οικονομική τιμή ..., εφόσον συναινούν.» Οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς αποδέχτηκαν την συμπλήρωση των οικονομικών προσφορών και υπέβαλαν συμπληρωματικές προσφορές για ακόμη 20 ..., σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 102 του ίδιου νόμου.

19. Επί του ανωτέρω λόγου της προσφυγής, η **παρεμβαίνουσα** προβάλλει ότι τα άρθρα της διακήρυξης, που αναφέρονται στον απαιτούμενο αριθμό των ... παρουσιάζουν την εξής αμφισημία: στο μεν άρθρο 1.3 της διακήρυξης (

Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της σύμβασης) ορίζονται σε 3.235 ... στο δε ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι (Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικείμενου της Σύμβασης) ορίζονται εκ παραδρομής σε 3.215 ... Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.4 της διακήρυξης, η οικονομική προσφορά της παρεχόμενης υπηρεσίας συντάσσεται σε ευρώ **ανά μονάδα**, ανά ... σύμφωνα με το άρθρο 95, ν.4412/2016. Συνεπώς, η χαμηλότερη τιμή ως κριτήριο ανάθεσης δεν αναφέρεται στην συνολικά προσφερόμενη τιμή **αλλά στο ύψος της τιμής ανά μονάδα δηλαδή ανά ...** Η οικονομική προσφορά της παρεμβαίνουσας, για κάθε ..., ανέρχεται στο ύψος των 2,10 ευρώ άνευ ΦΠΑ το οποίο αντιστοιχεί στο τίμημα κάθε ... Επιπλέον, στην οικονομική προσφορά της η παρεμβαίνουσα , εκτός από την τιμή για κάθε ..., περιέλαβε την συνολική προσφερόμενη τιμή 2.133.474,00 ευρώ η οποία αντιστοιχεί σε 3.215 ... (3.215 X 2,10 ευρώ). Το κρίσιμο στοιχείο της οικονομικής προσφοράς είναι το κόστος της ... , το οποίο προσδιορίζεται μονοσήμαντα και ανεξάρτητα από τον αριθμό των ... Ως εκ τούτου, η χορήγηση των διευκρινίσεων, κατόπιν της πρόσκλησης της αναθέτουσας αρχής, δεν μετέβαλε την οικονομική προσφορά, αφού δεν μεταβλήθηκε το κόστος της κάθε ... Εξάλλου, η αναθέτουσα αρχή στην κλήση της για χορήγηση διευκρινίσεων, ζήτησε απλώς τον αναπροσδιορισμό στις 3.235 ... με δεδομένη την ήδη προσφερθείσα τιμή ... και, άρα, δεν καταλείφθηκε κανένα περιθώριο για τροποποίηση της οικονομικής προσφοράς. Η διαφορετική πρόβλεψη στο Παράρτημα Ι, για 3.215 αντί για 3.235 ... συνεπάγεται αντικειμενικά εξακριβώσιμη ασάφεια της διακήρυξης, ως προς το αν συντρέχει απαίτηση για 3.215 αντί για 3.235 ..., η οποία δεν μπορεί να αποβεί σε βάρος των διαγωνιζομένων και να οδηγήσει σε αποκλεισμό τους λόγω πλημμελούς σύνταξης της οικονομικής προσφοράς. Επιπλέον, η άρση της ανωτέρω ασάφειας της διακήρυξης, που παρέσυρε τους διαγωνιζομένους να λάβουν ως ζητούμενη ... τις 3.215, αντί των 3.235, δύναται να επιτευχθεί με τη διαδικασία χορήγησης διευκρινίσεων κατά άρθρο 102 ν. 4412/2016 (πρβλ. ΣτΕ 2223/2023, σκ. 9). Ενόψει των ανωτέρω, ο λόγος αυτός της προσφυγής, κατά την παρεμβαίνουσα είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

20. Από τις προπαρατιθέμενες διατάξεις της διακήρυξης (1.3, Παράρτημα Ι, 2.4.4., 2.4.6.) προκύπτουν τα εξής σε σχέση με τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων: Καταρχάς, στο άρθρο 2.4.4. της διακήρυξης

ορίζεται ότι η τιμή της παρεχόμενης υπηρεσίας δίνεται σύμφωνα με το άρθρο 95, ν.4412/2016 σε ευρώ ανά ... και ότι προσφορές από τις οποίες δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Περαιτέρω, ορίζεται ότι η προϋπολογισθείσα δαπάνη για κάθε ..., η οποία ανέρχεται στο ύψος 2,7876106195 ευρώ χωρίς ΦΠΑ (3,15 € με ΦΠΑ 13%), αποτελεί τη βάση του υπολογισμού της αξίας της σύμβασης. Ως προς τον προσδιορισμό της απαιτούμενης ποσότητας των ... διαπιστώνεται διάσταση μεταξύ του άρθρου 1.3. της διακήρυξης στο οποίο προβλέπεται ,ως ανώτατο όριο αριθμού ..., οι 3.235 ... και του Παραρτήματος Ι στο οποίο προβλέπεται ότι ο ανώτερος δυνατός αριθμός ... ανέρχεται σε 3.215 ... Διαπιστώνεται, δηλαδή, διαφορά 20 ... μεταξύ των δυο αναγραφόμενων αριθμητικών τιμών. Επιπλέον, σύμφωνα με το άρθρο 2.4.6. η αναθέτουσα αρχή κατόπιν ελέγχου των προσφορών, απορρίπτει την προσφορά η οποία αποκλίνει από τους απαράβατους όρους περί σύνταξης και υποβολής του φακέλου της οικονομικής προσφοράς, για την οποία ο προσφέρων δεν έχει παράσχει τις απαιτούμενες εξηγήσεις, εντός της προκαθορισμένης προθεσμίας κατ'εφαρμογή των άρθρων 102 και 103 του Ν.4412/2016.

21. Εξάλλου, στο άρθρο 106 παρ. 3 του ν. 4412/2016, το περιεχόμενο του οποίου διατυπώνεται στο άρθρο 3.5 της διακήρυξης, ορίζεται ότι: «3. Αν διαπιστωθούν σφάλματα ή παραλείψεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή μπορεί, μετά από γνώμη του αρμόδιου οργάνου, να ακυρώσει μερικώς τη διαδικασία ή να αναμορφώσει ανάλογα το αποτέλεσμα της ή να αποφασίσει την επανάληψή της από το σημείο που εμφοιλόχρησε το σφάλμα ή η παραλείψη.». Όπως έχει κριθεί βάσει της νομολογίας των εθνικών δικαστηρίων, κατά την έννοια της παραπάνω διάταξης, η αναθέτουσα Αρχή έχει τη δυνατότητα, σε οποιοδήποτε στάδιο της διαδικασίας, να ερευνήσει είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν σχετικής επισήμανσης, εκ μέρους διαγωνιζομένου, την ύπαρξη τυχόν πλημμελειών προηγούμενων πράξεων της διαγωνιστικής διαδικασίας και, σε περίπτωση διαπίστωσης σφάλματος ή παραλείψεως οργάνων, να προβεί, κατά περίπτωση, στις κατά νόμο ενέργειες (ΣτΕ 157/2021 σκ. 8). Η νομιμότητα εξάλλου, της εφαρμογής ή μη του άρθρου 106 παρ. 3 του ν. 4412/2016 κρίνεται με βάση τη σχετική απόφαση της αναθέτουσας αρχής, η οποία λαμβάνεται κατόπιν γνωμοδοτήσεως της αρμόδιας Επιτροπής του

διαγωνισμού, δεδομένου ότι δεν προβλέπεται, τυπικώς, στάδιο προκαταρκτικής απόφασης της αναθέτουσας αρχής περί της ανάγκης ή μη εφαρμογής της εν λόγω διατάξεως. (ΣΤΕ ΕΑ 68/2021 πρβλ. ΕΑ 629/2006). Κατά την έννοια των εν λόγω διατάξεων (αρθ..106 παρ.3 ν.4412/2016 και 3.5 της διακήρυξης) αν υπάρχει τρόπος, κατ'εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας, να περισωθεί ο διαγωνισμός με τη συμπλήρωση ή διευκρίνιση των στοιχείων του διαγωνιζομένου, που παρασύρθηκε δικαιολογημένα από την ασάφεια της διακήρυξης, πρέπει να αποφευχθεί η ανάκλησή της (Δ. Ράικος, «Δημόσιες Συμβάσεις Ν. 4412/2016, Ερμηνεία κατ'άρθρο» εκδ. 2018, σελ. 992).

22. Επειδή, εξάλλου, η διάταξη του άρθρου 102 του ν.4412/2016, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή της από το άρθρο 42 του ν.4782/2021 (Α` 36), πράγματι επιτρέπει στην αναθέτουσα αρχή να ζητά από τους υποψήφιους οικονομικούς φορείς αποσαφήνιση ή συμπλήρωση στοιχείων των προσφορών τους (με τις οποίες δίδονται πληροφορίες ή παρέχεται τεκμηρίωση) όταν αυτά εμφανίζονται ελλιπή ή λανθασμένα «συμπεριλαμβανομένων εκείνων στο Ε.Ε.Ε.Σ.». Ωστόσο, η διαδικασία αυτή της διευκρίνισης ή συμπλήρωσης επιμέρους στοιχείων των προσφορών, σύμφωνα με την αρχή της τυπικότητας που διέπει τη διενέργεια των διαγωνισμών για την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων (βλ. ΣΤΕ 147/2022 7μ.), δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την υποβολή στην πραγματικότητα νέας προσφοράς από συγκεκριμένο υποψήφιο οικονομικό φορέα, όπως άλλωστε ρητώς ορίζει το άρθρο 3.1.2. της Διακήρυξης (: «η συμπλήρωση ή αποσαφήνιση ζητείται και γίνεται αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι δεν τροποποιείται η προσφορά του οικονομικού φορέα...»), ούτε να θεραπεύεται με τον τρόπο αυτό η παράλειψη προσκόμισης εγγράφων, των οποίων η υποβολή επιβάλλεται από τη Διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού, δεδομένου ότι η αναθέτουσα αρχή οφείλει να τηρεί αυστηρά τα κριτήρια που η ίδια έχει καθορίσει (βλ. ΣΤΕ 56/2024 σκ.12, 2647/2022, σκ. 24, ΣΤΕ 147/2022, σκ. 34 και ΔΕΕ, απόφαση της 7.9.2021, C-927/19, Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras, σκ. 93).

23. Στην προκειμένη περίπτωση, από τον έλεγχο του φακέλου της υπό κρίση υπόθεσης προκύπτει ότι με το με αριθμό πρωτ. ... Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας Διαγωνισμού κατά τον έλεγχο και αξιολόγηση των οικονομικών

προσφορών, παρατηρήθηκε ότι οι τρεις από τους τέσσερις οικονομικούς φορείς, (...), υπέβαλλαν οικονομική προσφορά για ... από αυτό που αφορά η διακήρυξη. Η Επιτροπή του διαγωνισμού, μετά από ενδελεχή έλεγχο του συνόλου της διακήρυξης, εντόπισε ότι υπάρχει ασυμφωνία στον ανώτατο αριθμό των ... μεταξύ της παρ. 1.3 «Συνοπτική Περιγραφή φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης» όπου ο σχετικός αριθμός αναγράφεται αριθμητικώς και ολογράφως και ανέρχεται σε 3.235 ..., -ο οποίος είναι και ο σωστός αριθμός ...- και του Παραρτήματος Ι «Αναλυτική Περιγραφή Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της Σύμβασης», στο οποίο ο σχετικός αριθμός αναγράφεται μόνο αριθμητικώς και ανέρχεται εκ παραδρομής σε 3.215 ... Η Επιτροπή του διαγωνισμού επισημαίνει στο ανωτέρω Πρακτικό, ότι η ανωτέρω αντίφαση δεν έγινε αντιληπτή από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς προκειμένου να διατυπωθεί εκ μέρους τους διευκρινιστικό ερώτημα, αλλά ούτε και από την Αναθέτουσα Αρχή για να διορθώσει εγκαίρως, και σε κάθε περίπτωση πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των Προσφορών, το λάθος της. Κατά συνέπεια, οι προσφορές των ανωτέρω οικονομικών φορέων υποβλήθηκαν για το λάθος αριθμό ... 3.215 αντί του ορθού 3.235 και υπολόγισαν την συνολική αξία της προσφοράς τους με βάση αυτό το αριθμητικό δεδομένο. Η Επιτροπή διενέργειας του διαγωνισμού διαπίστωσε ότι λόγω της αμφισημίας της διακήρυξης τα ποσά που αναφέρονται στην συνολική αξία της σύμβασης των οικονομικών προσφορών των διαγωνιζομένων, υπολείπονται κατά την αξία των 20 ..., που δεν ελήφθησαν υπόψη από τους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι παρασύρθηκαν στο σφάλμα αυτό όχι από δική τους υπαιτιότητα, αλλά εξαιτίας της εσφαλμένης τιμής του αριθμού των ... στο Παράρτημα Ι της διακήρυξης. Ενόψει αυτού του γεγονότος, η Επιτροπή του διαγωνισμού εισηγήθηκε στην αναθέτουσα αρχή να προβεί στην αναμόρφωση του αποτελέσματος της διαδικασίας, κατ' εφαρμογή των οριζόμενων στην παράγραφο 3 του άρθρου 106 του ν. 4412/2016 τηρώντας τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας. Στη συνέχεια, δυνάμει του ανωτέρω Πρακτικού (αριθμ. Πρωτ...), η Επιτροπή εισηγήθηκε στην αναθέτουσα αρχή να ζητήσει τη χορήγηση διευκρινήσεων από τους ανωτέρω τρεις οικονομικούς φορείς, αναφορικά με τον συνολικό αριθμό ... που ελήφθησαν υπόψη κατά τη διαμόρφωση της οικονομικής προσφοράς τους, προβαίνοντας σε συμπλήρωση της οικονομικής προσφοράς τους, αναφέροντας τον επιπλέον αριθμό των

είκοσι (20) ... με την ίδια οικονομική τιμή προσφερόμενης μονάδας, εφόσον συναινούν. Η αναθέτουσα αρχή με το από 30.10.2024 έγγραφό της ζήτησε από τους οικονομικούς φορείς, τη συμπλήρωση των οικονομικών προσφορών σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016, διατηρώντας αναλλοίωτη την προσφερόμενη τιμή μονάδας με αναμόρφωση της συνολικής προσφερόμενης τιμής με βάση τον ορθό συνολικό αριθμό ... 3.235. Οι ανωτέρω οικονομικοί φορείς, αποδέχτηκαν τη συμπλήρωση των οικονομικών προσφορών τους και υπέβαλαν συμπληρωματικές προσφορές για τις επιπλέον 20 ... σύμφωνα με το άρθρο 102 του ν. 4412/2016.

24. Η παρεμβαίνουσα στις 31.10.2024 υπέβαλλε στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού την με ίδια ημερομηνία επιστολή της στην αναθέτουσα αρχή στην οποία αναφέρονται τα εξής: «... Σε απάντηση του από 30-10-2024 Αιτήματός σας περί ... διευκρινίσεων επί της Οικονομικής μας Προσφοράς, διευκρινίζουμε αυτήν και σας γνωρίζουμε ότι αποδεχόμαστε και συναινούμε ότι για το ... ο ορθός συνολικός αριθμός ... είναι Τρείς Χιλιάδες Διακόσιες Τριάντα Πέντε (3.235). Η ... με την ως άνω διευκρίνιση διατηρεί αναλλοίωτη την προσφερθείσα τιμή μονάδας την οποία έδωσε στην Οικονομικής της Προσφορά στον υπ'αριθμ. ... Διαγωνισμό, η οποία είναι ... κατ' άτομο 2,10€ (Δύο Ευρώ και Δέκα Λεπτά) χωρίς Φ.Π.Α. και αποδέχεται την συμπλήρωση της Οικονομικής μας Προσφοράς καθόσον εκ παραδρομής υπολογίστηκαν Τρείς Χιλιάδες Διακόσιες Δέκα πέντε (3.215) ... για το εν λόγω ... αντί του ορθού Τρείς Χιλιάδες Διακόσιες Τριάντα Πέντε (3.235) ... Με βάση τις παραπάνω διευκρινίσεις: ΠΡΟΣΦΕΡΟΥΜΕ Για το ... (...): 3.235, Τιμή ... σε Ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.: 2,10 €, ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΗ ΤΙΜΗ (σε € χωρίς ΦΠΑ για Διετία (316 ... ημέρες): 2.146.746,00 €. Στις παραπάνω Τιμές δεν περιλαμβάνεται ο εκάστοτε Φ.Π.Α...».

25. Με το με αριθμό ... Πρακτικό της Επιτροπής του διαγωνισμού, έγιναν αποδεκτά τα συμπληρωματικά έγγραφα που υπεβλήθησαν από τους τρεις οικονομικούς φορείς, των οποίων οι οικονομικές προσφορές έχρηζαν συμπλήρωσης. Στη συνέχεια, κατόπιν νέου ελέγχου και αξιολόγησης των οικονομικών προσφορών των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, η Επιτροπή του διαγωνισμού αποδέχτηκε τις οικονομικές προσφορές τους και προέβη στην κατάταξή τους ως εξής: Πρώτη, στη σειρά κατάταξης,

κατατάχθηκε η παρεμβαίνουσα (...) με προσφερόμενη τιμή 2.146.746,00 ευρώ (=2.133.474,00 + 13.272,00), δεύτερος ο προσφεύγων (...) με προσφερόμενη τιμή 2.279.639,80 ευρώ, τρίτη η ..., με προσφερόμενη τιμή 2.616.985,60 ευρώ (=2.600.806,40 + 16.179,20) και τέταρτη η ... με προσφερόμενη τιμή 2.731.172,04 ευρώ (=2.714.286,90 + 16.885,14). Στη συνέχεια, με την υπ'αρ. ... απόφαση του Δ.Σ της αναθέτουσας αρχής αναδείχτηκε η παρεμβαίνουσα προσωρινή ανάδοχος, έχοντας υποβάλλει τη χαμηλότερη οικονομική προσφορά και με την προσβαλλόμενη ... απόφαση του ίδιου οργάνου αναδείχθηκε οριστική ανάδοχος του ... της υπό ανάθεση σύμβασης.

26. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η αναθέτουσα αρχή με πλήρως αιτιολογημένη απόφαση, κατόπιν γνωμοδότησης της Επιτροπής διαγωνισμού, κάλεσε τους οικονομικούς φορείς, που παρασύρθηκαν δικαιολογημένα από την ασάφεια της διακήρυξης, σε συμπλήρωση των στοιχείων των οικονομικών προσφορών. Η δυνατότητα αυτή της αναθέτουσας αρχής ασκήθηκε με διαφάνεια και με τήρηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθώς απεστάλη μέσω ΕΣΗΔΗΣ κοινή επιστολή σε όλους τους διαγωνιζόμενους, οι οποίοι χωρίς δική τους υπαιτιότητα δεν περιέλαβαν στην προσφορά τους την αξία 20 ... εξαιτίας του αριθμητικού λάθους της διακήρυξης. Επιπλέον, η αναθέτουσα αρχή προέβη στην ενέργεια αυτή, προς συμπλήρωση της υπολειπόμενης αξίας των 20 ... στο τελικό ποσό της οικονομικής προσφοράς των διαγωνιζομένων, χωρίς να τεθεί ζήτημα αθέμιτης τροποποίησής των προσφορών τους, δεδομένου ότι δεν μεταβλήθηκε η προσφερόμενη τιμή ανά ... Η αναθέτουσα αρχή ενήργησε κατ' εφαρμογή των άρθρων 102 και 106 παρ. 3 του ν. 4412/2016, προβαίνοντας σε αναμόρφωση της συνολικής προσφερόμενης δαπάνης, διατηρώντας αναλλοίωτη την προσφερόμενη τιμή μονάδος, δηλαδή το κόστος ..., το οποίο με ρητή πρόβλεψη της διακήρυξης (άρθρο 2.2.4.) συνιστά τη βάση υπολογισμού της οικονομικής προσφοράς, καθώς αποτελεί το κριτήριο ανάθεσης. Ενόψει όλων των ανωτέρω, ο συγκεκριμένος λόγος της προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

27. Κατόπιν των ανωτέρω, η προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί σύμφωνα με το σκεπτικό της παρούσας, να γίνει δεκτή η παρέμβαση και να οριστεί η κατάπτωση του νομίμου παραβόλου ποσού 14.248,31 Ευρώ και η

Αριθμός απόφασης: 147/2025

επιστροφή στον προσφεύγοντα του ποσού των 751,69 Ευρώ ως αχρεωστήτως καταβληθέντος.

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει προδικαστική προσφυγή

Δέχεται την παρέμβαση

Ορίζει την κατάπτωση του νομίμου παραβόλου, ποσού δεκατεσσάρων χιλιάδων διακοσίων σαράντα οκτώ Ευρώ και τριάντα ενός λεπτών (14.248,31€) και την επιστροφή του ποσού παραβόλου των επτακοσίων πενήντα ενός ευρώ και εξήντα εννέα λεπτών (751,69 Ευρώ) ως αχρεωστήτως καταβληθέντος.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 10.01.2025 και εκδόθηκε στις 30.01.2025 στην Αθήνα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΕΛΕΝΗ ΣΒΟΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΔΕΜΙΡΤΖΗΟΓΛΟΥ